

Oponentský posudek diplomové magisterské práce **Tereza Nováková**

Argentinské tango: genderový obraz společnosti

Cíl a obsah práce

Ve své práci se autorka věnuje fenoménu argentinského tanga, které v posledních dekadách prožívá svoji renesanci. Tanec, historicky patřící k nejstarším kulturním projevům ve všech společnostech, měl a má (nejen) dle autorky neopominutelnou roli výpovědi o společenských vztazích.

Na základě teze, že v tanci jako součásti kultury se odrážejí kulturní změny, performativní teorie genderu v pojetí J. Butlerové, sociolingvistického přístupu a teorie non-verbální komunikace J. L. Hanny, přistupuje autorka k argentinskému tangu jako ke společenskému a kulturnímu fenoménu z genderového hlediska a pokouší se analyzovat, jak se v něm v posloupnosti vývoje odráží dobové genderové uspořádání společnosti.

Převážně teoretická práce (autorka ale vychází i ze svých zkušeností z pražské komunity „tangueros“) je rozdělena do tří částí:

V první autorka podává teoretická východiska ke studiu tance v kontextu vývoje sociologie a antropologie. Krátce nastiňuje metody studia tance a shrnuje stav sociologického a antropologického výzkumu tance v Čechách. Podrobněji se zabývá výkladem těla jako sociálního a kulturního fenoménu, stručně představuje performativní teorii genderu. Stěžejní je v této části pohled na tanec jako kulturní kód. Autorka se zde věnuje především komunikačním aspektům tance v různých analogiích, taneční komunikaci jako non-verbální multismyslovou srovnává s komunikací jazykovou a tanec zkoumá i jako sémantický systém. Podrobně probírá sociokulturní význam a funkce tance.

V další části autorka představuje tango jako celosvětový fenomén snadno „čitelného“ tance - symbolu vášně a svůdnosti, zrozeného z mnoha rozličných kulturních tradic. Podává stručný přehled jeho sociokulturního historického vývoje. Věnuje se různým aspektům, týkajícím se tzv. *milongy* a její etikety jako „praxe tanga“ – struktury a průběhu tance, tradičním rolím aktérů, výuce, různým stylům, hudbě, módě, nechybí ani obraz tanga v populární kultuře.

Poslední stěžejní část práce se snaží odpovědět na otázku, jak se v argentinském tangu odrážejí kulturní změny v genderových vztazích. Autorka zde aplikuje dříve uvedené poznatky a teoretická východiska na argentinské tango. Nejprve charakterizuje genderové vztahy v postmoderní době, aby pak přistoupila k popisu konstrukce tradičních genderových stereotypů (archetypů mužství a ženství) v tangu a zkoumání jejich proměn – narušování a postupná dekonstrukce je ukázána např. na dichotomii aktivity/pasivity tradičních tanečních rolí a dominance či svádění jako formy moci

V závěru práce autorka dochází k celkem očekávatelnému závěru, že vývoj genderových rolí v tangu reflektuje rozpad tradičních archetypů, modelů a životních stylů. V současném argentinském tangu tak dochází k jistému narušení původně pevné paralely *tělo – gender – genderová taneční role – performance genderu*. Dříve jasně dané a vymezené tradiční genderové role (v tangu) jsou dnes nejasnější a variabilnější a umožňují (v době tance) jinou, než pro tanečníka obvyklou každodenní performanci svého vlastního genderu. Ani hierarchie rolí není v současném tangu tak striktní. V tangu se tak odráží lehkost, pomíjivost a iluzornost dnešních vztahů postmoderní doby.

Hodnocení

Práce je dobře strukturována a přehledně zpracována. Teoretické základy a přehledové části práce jsou podány na dobré úrovni. Práce je slušně formulována téměř bez stylistických a pravopisných chyb. Seznam použité literatury je odpovídající.

Závěr

Diplomová magisterská práce Terezy Novákové splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Doporučuji ji k obhajobě s navrhovaným hodnocením **výborně** za předpokladu úspěšného ústního obhájení.

